

THUNG LŨNG KHÔNG TÊN

Tiểu thuyết

(Nhà xuất bản Tổng hợp Sông Bé, 1989)

(Kỳ 2)

Sau giây phút lặng đi vì bất ngờ, anh mới hỏi tiếp:

-Xin lỗi!... Tôi muốn hỏi bà Tư?

-Bả chết rồi! – Cái miêng lòn loẹt son ấy trả lời bằng giọng lạnh tanh -
Từ mấy năm trước kia!

Cái tin ấy làm cho chàng trai bỗng trở nên ngây dại. Như không tin ở
tai mình, anh hỏi lại, thảng thốt:

-Chị nói sao? Bà Tư?... Mà tại sao chứ?

-Bả chết rồi! Nghe nói là do bệnh tật ốm đau gì đó. Tôi mới dọn về
đây hai năm nay. Bà con ở đây nói lại: Bả chết là do đau buồn gì đó về
thằng con lớn. Thằng đó đang ở tù mà!

-VẬY... còn con Thủy? - Sơn thều thào.

Hình như vẻ mặt của Sơn lúc đó làm cho người phụ nữ nọ động lòng.
Bà ta nói rộng cánh cửa hơn chút nữa:

-Sau khi bà Tư qua đời được hơn một tháng, cô Thủy đã đi vùng kinh
tế mới ở Kon Tum hay Đắc Lắc gì đó, tôi hông có biết nữa.

Nói xong, như chợt nhớ ra, bà ta chăm chú nhìn thẳng vào mắt Sơn.

-Mà... anh là thế nào với họ?

Sơn không trả lời. Đúng hơn là anh không nghe thấy câu hỏi ấy. Một
làn sương mù dày đặc như vừa dâng lên, che khuất tất cả. Anh nặng nề
quay đi, chuệnh choạng đi ra cầu thang, để lại ánh mắt đầy ngạc nhiên của
người phụ nữ ấy.

Sơn bước xuống cầu thang bằng những bước chân rã rời. Hình như xung quanh anh, tất cả đã trở nên đen ngòm một màu tang. Xuống hết cầu thang, anh cúi đầu lững thững đi qua cái sân nhỏ nơi đám người vẫn đang tụ tập. Vừa trông thấy anh, tất cả bọn họ đều vội vã quay mặt đi. Nhưng Sơn không chú ý đến điều đó, không nghe thấy lời chào và ánh mắt đầy băn khoăn, thương cảm của bà Năm trong cái ki-ốt nhỏ. Sự nhạy cảm ngày thường của anh đã bị thay bằng một tâm trạng thờ ơ, lãnh đạm.

Như một kẻ bị mộng du, anh đi thẳng ra phố mà cũng không biết là mình sẽ đi đâu...

3

Tại một đường phố nhỏ. Sơn vẫn mặc bộ quần áo khi mới ra Trại và xách theo chiếc túi. Anh đến trước cổng sắt của một căn nhà nom bên ngoài khá lịch sự với một khoảnh sân nhỏ có đặt những chậu hoa. Anh bấm chuông và chờ đợi. Từ trong nhà, một bé gái trạc độ 11, 12 tuổi nhanh nhẹn chạy ra. Sơn cúi xuống nói với em bé một câu gì đó. Em bé gật đầu và mở cổng. Sơn theo em bé đi vào bên trong. Ở ngay ngoài thềm là một con chó lai to tướng đang nằm thè ra cái lưỡi dài màu đỏ đầy đe dọa. Từ trong nhà, những giai điệu sôi động của một bài hát ngoại đang vọng ra từ cái cát-sét nhãn Sharp đời mới. Chỉ nhìn qua cũng có thể đoán biết đây là một gia đình có đời sống thuộc diện khá giả.

Chủ nhà là một người đàn ông trạc gần 50 tuổi, dáng béo mập. Hình như anh ta vừa đi đâu về và đang mặc dở bộ quần áo ngủ. Vừa bước từ trong buồng ra, anh ta vừa đưa tay cài nốt những chiếc cúc áo. Khi nhìn rõ khách, những ngón tay mập mạp chợt dừng lại trên cái cúc đang cài dở. Khuôn mặt béo núc ních biểu lộ một tâm trạng kinh ngạc xen lẫn với hoang mang, bối rối đến khở sở. Anh ta cứ đứng sững như vậy với cái áo chưa cài hết cúc và hai tay buông thõng. Còn Sơn cũng không biết nói gì nên sau khi đã bước vào trong nhà, anh vẫn cầm cái túi trên tay và đứng lặng nhìn chủ nhà bằng ánh mắt căng thẳng...

Một khoảng im lặng nặng nề như thế qua đi. Sơn chậm rãi hỏi:

-Anh Bảy... Anh không nhận ra tôi sao?...

Câu hỏi ấy làm cho chủ nhà như sực tỉnh. Anh ta chớp chớp mắt và khẽ lắc đầu như cố xua đi cái tâm trạng bối rối của mình. Khuôn mặt béo núc bất ngờ giãn ra trong một nụ cười gượng gạo:

-Trời ơi!... Chú Sơn. Thiệt bất ngờ quá!...

-Tôi đã thay đổi nhiều lắm sao? - Sơn hỏi và vẫn đứng nguyên trong tư thế cũ.

-Ồ, không! - Chủ nhà vội vã nói bằng giọng thiếu tự nhiên - Nhưng... quả là hơi bất ngờ. Bởi vì chú đi... chưa được ba năm. Mà án của chú thì bốn năm kia mà?

-Anh không nhầm đâu - Sơn lạnh lùng - Tôi được ra sớm một năm.

-Ừa, phải vậy chứ! - Chủ nhà kêu lên bằng cái giọng hồ hởi giả tạo - Kìa, chú ngồi xuống đi.

Hình như đến lúc đó, chủ nhà mới lấy lại được phong độ thường ngày của mình. Anh ta lớn tiếng gọi con nhỏ đỡ cái túi xách cho Sơn và ra hiệu cho anh ngồi xuống cái ghế sofa đệm mút. Sau đó, anh ta mở tủ lấy ra một bao thuốc lá 555 đặt xuống trước mặt Sơn cùng với chiếc bật lửa ga. Mặc dù anh ta đã cố tỏ ra vồn vã nhưng trong cái bộ dạng lảng xảng và cái áo quên chưa cài hết cúc vẫn toát ra một điều gì đó thật vội vàng, giả tạo.

Vẫn với thái độ như thế, anh ta luôn mồm lẩm bẩm như đang học một bài thuộc lòng:

-Vậy là chú đã về... Thiệt vui quá!... Kìa, hút thuốc đi chú!...

Vừa ngồi xuống trước mặt Sơn, chủ nhà lại bật dậy và gọi với vào bên trong:

-Minh ơi. Pha cà phê. Nhà có khách nghen!

Lặng lẽ chứng kiến tất cả những điều đó, Sơn đốt một điếu thuốc lá và im lặng nhả khói. Khuôn mặt tươi cười gượng gạo của hai vợ chồng chủ nhà lẫn trong làn khói thuốc lá trước mặt anh giống như một ảo ảnh. Bất

chợt, anh nhớ lại câu chuyện của ba năm về trước. Đó là một câu chuyện đã gắn liền với nỗi bất hạnh của anh...

Trong câu chuyện ấy, vẫn là khuôn mặt béo núc ních của người đang ngồi trước mặt Sơn khi anh và người đó vừa bước ra khỏi một quán nhậu và đang đi về phía một chiếc xe hơi nhãn Honda đậu trước cửa quán. Sơn đi tay không, còn người đi bên cạnh anh thì khệ nệ ôm một cái cặp da màu đen. Họ đến bên cạnh chiếc ô tô. Sơn mở cửa bên tay lái và định ngồi vào. Nhưng người cùng đi với anh chợt tiến lại:

-Để anh cầm lái một đoạn thử coi...

Sơn lưỡng lự:

-Hay để dịp khác đi, thủ trưởng... Hôm nay vừa nhậu xong, em sợ là...

-Hong sao đâu - Bầy nói và kéo tay Sơn ra - Đường vắng, để anh lái thử.

Không còn cách nào khác, Sơn đành miễn cưỡng đứng lên, nhường cho Bầy ngồi vào trước tay lái. Anh đóng cửa xe cho anh ta và dặn bằng giọng không giấu nổi lo lắng:

-Thủ trưởng chạy chậm chậm thôi nghen...

Bầy cười vẻ coi thường:

-Được mà. Chú cứ yên trí. Anh sẽ lái ngon cho chú coi!

Vừa nói, Bầy vừa mở máy và khởi động xe một cách thành thạo. Sơn đi sang ngồi vào ghế bên kia. Trước khi cho xe chạy, anh ta còn ngoảnh sang Sơn với vẻ hiểu biết:

-Chỉ có ở nước ta mới có cái nghề lái xe... Tiến tới, các thủ trưởng cơ quan phải tự mình lái xe. Nước ta cần phải vươn tới trình độ đó!...

Mặc dù lo lắng, Sơn vẫn không nén được một câu nói đùa:

-Anh Bầy nói vậy, tụi lái xe bọn em có lẽ thất nghiệp ráo cả!

Chiếc Toyota dưới tay lái điều khiển của Bầy rùng mình rồi chuệnh

choạng bỏ ra lòng đường. Chưa đi được tới 100 mét, bỗng có một chiếc xe tải đi ngược chiều xuất hiện ở một ngã tư và tiến thẳng lại. Ngồi bên cạnh Bảy, Sơn lo lắng nhắc:

-Giảm tốc độ đi anh. Chạy chậm chậm thôi!

Chiếc xe hơi dưới bàn tay điều khiển vụng về dạt hẳn sang một bên để tránh chiếc xe tải. Nhưng do lạng quá nhiều, nó lao thẳng vào một người đang đạp xe cùng chiều. Trong xe, Sơn hét đến lạc giọng:

– Thắng! Đạp thắng!

Bảy luống cuống đạp phanh. Nhưng anh ta lại đạp nhầm sang ga. Chiếc xe rú lên, lao thẳng vào người phía trước. Anh thanh niên đi xe đạp hoảng hốt ngó lại. Anh ta vội vã nhảy xuống, bỏ chạy. Chiếc Honda trườn qua chiếc xe đạp và tiếp tục đuổi theo. Không còn cách nào khác, người thanh niên ấy vội vã bám vào một bức tường, nhảy lên. Ngay sau đó, chiếc ô tô lao thẳng vào bức tường làm cho nó bị đổ sập xuống, đè lên con người bất hạnh đang bám trên đó. Sau cú húc chí mạng ấy, chiếc xe mới dừng lại hẳn.

Từ trong xe, Sơn đẩy cửa lao ra. Anh chạy đến bên người bị nạn và ra sức đỡ những viên gạch để lôi anh ta ra. Bảy cũng lóp ngóp chui ra khỏi xe. Hấn cứ đứng một chỗ, nước mắt nước mũi chảy ròng ròng trên khuôn mặt tái mét...

Dòng hồi tưởng chấm dứt khi vợ Bảy từ dưới nhà mang cà phê lên. Đó là một phụ nữ đã hơn 40 tuổi, có dáng dấp béo ú giống như chồng và một khuôn mặt lạnh lùng. Khi đã nhìn rõ khách là ai, bà ta giật nảy mình. Sau đó, bà ta đặt cà phê xuống bàn, nói trống không:

-Thì ra là... chú Sơn! Vậy mà cứ tưởng khách nào chớ!

Sau đó, bà ta quay sang phía Bảy:

-Mình tranh thủ tiếp chú đề rồi còn ăn cơm...

Thái độ ấy làm Sơn cảm thấy giận sôi lên. Nhưng anh đã nén lại được và thản nhiên hút thuốc. Anh còn nhận thấy trước khi bước hẳn xuống nhà

dưới, người phụ nữ ấy ném về phía anh một cái nhìn đầy ác cảm.

Sơn chợt nhớ lại khuôn mặt của bà ta cách đây ba năm. Cũng ngay trong căn nhà này, khi vợ chồng Bảy đang ngồi trước mặt anh bằng một thái độ đầy đau khổ. Người đàn bà thút thít khóc trong khi Bảy ngồi lặng lẽ hút thuốc lá. Vừa nắm lấy tay Sơn, người đàn bà ấy meo mào:

-Chú Sơn! Xin chú ra tay cứu nhận độ thế! Chỉ có chú mới có thể cứu được anh!...

-Nhưng... chị muốn tôi làm gì? - Sơn băn khoăn.

Người đàn bà nhích lại gần anh. Từ trong đôi mắt của bà ta nước mắt chảy ròng ròng:

-Chỉ cần chú nhận là chính chú đã cầm lái chứ không phải là anh Bảy...

Sơn không biết nói gì. Anh ngả người ra ghế, nhìn hồi lâu vào khuôn mặt thảm hại của hai vợ chồng Bảy với tất cả sự thiểu não trước mắt mình. Trong khi đó, người đàn bà vẫn tiếp tục van nài bằng giọng dầm nước mắt:

-Khổ quá chú ơi!... Rồi mấy mẹ con tôi sẽ ra sao? Chú thì dù sao cũng còn nhẹ gánh hơn. Chú chưa có gia đình riêng...

Màn kịch ấy càng tăng thêm kịch tính khi Bảy tham gia. Ông ta nói với vợ bằng giọng buồn bã:

-Thôi thì mình cứ tạm gánh chịu. Nếu tôi có bị xử tù, cũng chỉ vài ba năm là cùng. Mấy mẹ con ở nhà gắng chịu đựng, chờ tôi về!

Như được châm thêm, vợ Bảy khóc rống lên:

-Anh đi tù thì mẹ con tôi cũng đến nước đi ăn xin thôi! Trời ơi! Sao mà cái số tôi nó khổ vậy!

Màn kịch đó đã có tác động với Sơn. Anh nói mà không ngờ là mình đã bắt đầu rơi vào bẫy:

-Nhưng tôi cũng còn má... Lại còn con Thủy đang đi học nữa...

Chỉ chờ có thế, vợ Bảy rút ngay từ trong ngăn bàn ra một xấp tiền và đẩy đến trước mặt Sơn:

-Thôi thì chú xuống tay làm phước!... Chú cầm tạm chỗ này đưa bà già xài đỡ. Còn cô Thủy, vợ chồng tôi xin hứa sẽ coi như em út ruột thịt trong nhà, sẽ gắng sức xây dựng cho cố nên người...

Một phút căng thẳng trôi qua. Sơn đẩy tập tiền trở lại phía vợ chồng Bảy. Anh nói bằng giọng vẫn còn lưỡng lự:

-Thôi được... Anh chị cứ cất chỗ tiền này đi... Nếu tôi giúp anh chị thì không phải vì tiền mà là vì ba đứa nhỏ...

Những lời nói đó của Sơn còn chưa dứt, có thể thấy trên mặt cả hai vợ chồng Bảy cùng nở bung lên những nụ cười sung sướng. Không kìm được mình, Bảy quỳ hấn xuống, chấp tay lại và nói với Sơn bằng giọng lắp bắp:

-Trời ơi! Một tấm lòng vàng!... Chú Sơn, vợ chồng tôi sẽ không bao giờ quên được cái ơn cứu mạng này!...

Cảnh hồi tưởng ấy chấm dứt. Cũng vẫn là khuôn mặt của Bảy. Nhưng thay vào sự biết ơn ngày nào là một nụ cười gượng gạo:

-Chú về lâu chưa?

-Mới hôm qua thôi - Sơn trả lời và đi ngay vào cái điều mà anh đang quan tâm - Giờ tính sao đây, anh Bảy?

Bảy lảng tránh ánh mắt của Sơn. Anh ta đứng lên, đi lại mở tủ và lấy ra một xấp tiền, để xuống trước mặt Sơn:

-Chú cầm chỗ này xài đỡ. Tôi chỉ có thể giúp chú được chừng đó thôi!

Sơn hỏi mà không nhìn vào tập giấy bạc trước mặt:

-Anh có thể tìm cho tôi một nơi làm việc được không?

Bảy gãi gáy:

-Khó lắm!... Bây giờ người ta đang giảm biên chế...

Khi nói câu đó, Bảy lảng tránh cái nhìn dò hỏi của Sơn. Biểu hiện đó

không qua được mắt Sơn. Anh hỏi lại bằng cái giọng đã bắt đầu rung lên:

-Nghĩa là... anh từ chối?

-Biết làm sao được? - Bảy nói và dang hai tay ra với vẻ thành thật giả tạo - Tình hình đã có những thay đổi...

-Vậy tôi sẽ làm gì để sống, sau khi đã tự nguyện đi tù thay anh?

Dường như Bảy đã chuẩn bị sẵn để trả lời câu hỏi ấy. Hắn nhồm hăn lên trên ghế nói giọng chân tình:

-Theo tôi, tốt nhất là chú nên đi đến một nơi nào đó thật xa. Ví dụ như ở một vùng xây dựng kinh tế mới nào đó. Ý tôi muốn nói là ở chỗ nào người ta không biết đến quá khứ của chú và làm lại từ đầu...

Đôi mắt Sơn long lên. Hình như anh phải cố gắng lắm mới không đâm thẳng vào cái miệng đang nói leo lẻo của Bảy và Bảy cũng đã nhận ra điều đó. Hắn ngừng lại và vội vã xua tay:

-Chú Sơn, bình tĩnh lại đi!... Tôi rất biết ơn chú và trước sau cũng chỉ mong điều tốt lành cho chú thôi!

(Còn tiếp)

Đức Dũng